

Att analysera läroprocesser

FÖRFATTARE: STEFAN JERKEBY

INSTITUTION/ENHET: INSTITUTIONEN FÖR PEDAGOGISKA STUDIER

ÄMNE: PEDAGOGISKT ARBETE

I en tid av nödvändigt fokus på lärandemål och bedömningskriterier lever den analytiska lärandeprocessen farligt. Tänk på uppgifts- och kriterieuttryck av typen "kritiskt reflektera", "analysera", "förstå förutsättningar för" och "öka förmågan att".

Lärarstudenter ges otillräckligt stöd för att under sin utbildning utveckla sin teoretiskt analytiska praktik.

I syfte att bidra till lärarstudenters analytiska förmåga ger jag ut en lärobok om just detta under hösten 2019 (på Studentlitteratur manusstopp 20190901): *Att analysera läroprocesser – om lärandet som konflikthantering*. Boken är uppbyggd kring en serie empiriska illustrationer som analyseras förebildligt; jag beskriver hur analyserna genomförs. Eget och andras undervisningsarbete analyseras och rör sig forskningsmässigt och teoretiskt i den skärningspunkt mellan kritisk psykoanalys, interaktionistisk socialpsykologi och konfliktforskning som systematiskt utvecklar förståelsen av läroprocessernas paradoxala sidor, exempelvis hur konflikter bidrar till att konflikter löses och hur missförstånd kan bidra till kommunikativ förståelse.¹

¹ För en sådan interaktionistisk socialpsykologi, se Asplund (1987). För motsvarande konfliktforskning se Ellis (1957), Fischbein & Ajzen (1975) och Galtung (1958/1967)

<https://www.transcend.org/Galtung/#publications>. För kritisk psykoanalys, se Lacan (1973) och Zizek (2001/1987). För en jämförelse mellan interaktionistisk socialpsykologi och psykoanalys, se Elliot & Meltzer (1981).

Referenser

Asplund, Johan (1987). *Det sociala livets elementära former*. Göteborg: Korpen.

Elliot, Rodney, D. & Bernard N. Meltzer (1981). Symbolic interactionism and psychoanalysis: some convergences, divergences and complementarities. *Symbolic interaction*. Vol 4/nr. 2/s.25-44.

Ellis, Albert (1957). Rational psychotherapy and individual psychology. *Journal of individual psychology*. Vol. 13/nr.1/s.38-44.

Fischbein, Martin & Icek Ajzen (1975). *Belief, Attitude, Intention and Behavior. An Introduction to Theory and Research*. Reading, MA: Addison-Wesley

Galtung, Johan (1958). A framework for the Analysis of Social Conflict, appendix till *Theories of Conflict* (1967): <https://www.transcend.org/Galtung/#publications>.

Lacan, Jaques (1973). *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*. New York: WW Norton & Company,
Zizek, Slavoj (2001/1987). *Ideologins sublima objekt*. Stockholm: Glänta produktion.